

**XORIJIY KREDIT LINIYALARINI JALB QILISH VA UNING
SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI**

Misirov Iskandar Abdullayevich

O'zbekiston Respublikasi Bank-moliya akademiyasi magistranti

Annotatsiya: *Hozirgi shiddat bilan rivojlanayotgan bir davrda xorijiy kredit liniyalari juda muhim hisoblanadi hamda kredit tashkilotining muvaffaqiyati yoki muvaffaqiyatsizligida muhim rol o'ynaydi. Banklarning eng katta muammosi kredit yoki qarzlarni boshqarishdir, bu ham ularning asosiy faoliyatidir. Shunday qilib, ushbu dissertatsiyaning maqsadi universal kredit liniyalarini boshqarishning afzalliklarini o'rganishdir. Kredit liniyalarining xalqaro talablari haqida qo'shimcha ma'lumotlar to'plangan.*

Kalit so'zlar: *Xorijiy kredit tashkilotlari, aktivlar, kredit portfelli, kredit, muddati o'tgan to'lovlar.*

Annotation: *In the current rapidly developing era, foreign credit lines are crucial and play an important role in the success or failure of a credit institution. One of the biggest challenges faced by banks is managing loans or debts, which is also their primary activity. Therefore, the purpose of this dissertation is to examine the advantages of managing universal credit lines. Additional information on international credit line requirements is gathered.*

Keywords: *Foreign credit institutions, assets, credit portfolios, loans, overdue payments.*

Mamlakat asosiy va imperativ ishlarni bajarish uchun tashqi qarzlarni, tashqi avanslar va obligatsiyalardan foydalanish imkoniyatini boy bermasligi kerak. Darhaqiqat, yetarli likvidlik va aktivlarga ega Birlashgan Arab Amirliklari tashqi kredit va sarmoyalardan samarali foydalanmoqda. Masalan, 2017 va 2023-yillarda mamlakatimizga kiritilgan xorijiy investitsiyalar 11,6 milliard AQSH dollari va 31,5 milliard AQSH dollarini tashkil etgan bo'lsa, 2023-yil 1-yanvar holatiga mamlakatimizning xorijiy investitsiyalar va qarzlarning umumiy hajmi 31,5 milliard AQSh dollarini tashkil etadi.

Mamlakatimiz tashqi qarzining so'nggi yillardagi holatiga nazar solarsak ekanmiz quyidagi holatni ko'rishimiz mumkin (1-rasm).

Xususiy tashqi qarz
 Davlat tashqi qarzi

1.-rasm. O‘zbekiston Respublikasi umumiy tashqi qarzining o‘zgarishi

1-rasmda bizga O‘zbekiston Respublikasi umumiy tashqi qarzining 2017-2023-yillardagi miqdori ko‘rsatib o‘tilgan. Xususan, 2021-yil bilan solishtirganda umumiy tashqi qarz 116,25% ga yoki 9,3 mlrd. dollarga oshib, 2022-yil holatiga 17,3 mlrd.dollarni tashkil qilgan. 2021 yil boshi bilan solishtirganda esa, tashqi qarz hajmi 9,5%ga yoki 1,5 mlrd. dollarga oshgan. Umumiy tashqi qarz summasining 58,38% yoki 10,1 mlrd.dollar davlat tashqi qarzi, 41,62% yoki 7,2 mlrd.dollari xususiy tashqi qarzni tashkil etgan. Rasmdan ko‘rishimiz mumkinki, so‘nggi yillarda davlat tashqi qarzi o‘sish tendensiyasiga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Valyuta siyosatini liberallashtirish bo‘yicha birinchi navbatdagi chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi Farmoni, 02.09.2017 yildagi PF-5177-son
2. Krugman, P. R., & Obstfeld, M. (2009). International Economics: Theory and Policy (8th ed.). Pearson.
3. Mishkin, F. S. (2018). The Economics of Money, Banking, and Financial Markets (12th ed.). Pearson.
4. Tapscott, D., & Tapscott, A. (2016). Blockchain Revolution: How the Technology Behind Bitcoin Is Changing Money, Business, and the World. Penguin.
5. Obstfeld, M., & Rogoff, K. (1996). Foundations of International Macroeconomics. MIT Press.